

Združenje borcev za vrednote NOB Brežice je, upoštevaje vse varnostne ukrepe ob pandemiji Corona virusa, navkljub vsemu, le počastilo državni praznik Dan upora proti okupatorju, ki sovpada z dnevom ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenskega naroda.

Tem bolj, ker je 27. april tudi dan ustanovitve legendarnega Kozjanskega odreda, ki je bil ustanovljen leta 1944 v bližini vasice Silovec pri Sromljah v Brežiški občini. Vsako leto smo ob tem organizirali lepo obiskovano proslavo, letos pa smo se pač – »po partizansko«- prilagodili razmeram. Tako sta podpredsednik Brežiškega Združenja Jože Zagmajster in predsednik Sromeljske krajevne organizacije Martin Suša-Darko položila k spomeniku na Silovcu venec in razvila Kozjanski bojni prapor v spomin na tri čete neustrašnih Kozjanskih borcev, ki so pred 76. leti, združeni v Odred, začeli z neusmiljenimi boji z Nemškim okupatorjem, osvobajati rodno grudo. Njihova bojna pot se je zmagovito nadaljevala skozi celo leto 1944, ko so poleg Savinske doline osvobodili drugo največje osvobojeno ozemlje v okupiranem Nemškem Raichu. V aprilu leta 1945 pa so narasli na častitljivih 1282 borcev, se po ukazu zadnjega poveljnika Slovenskih partizanov Dušana Kvedra-Tomaža (v letu 1941 bil komandir tragično padle Brežiške čete) razdelili na Kozjansko pohodno grupo, ki se je po neverjetnem pohodu čez Hrvaško Zagorje in Podravino prebila najprej na Madžarsko, nato pa pri Lendavi nazaj na Slovensko ozemlje in zabila klin med napredujočo Rdečo armado in Slovenskim narodnostnim ozemljem, osvobodila Prekmurje, bila gonilna sila za ustanovitev Prekmurske brigade, ter nazadnje prispela v Maribor, kjer so Kozjanski borci prevzeli varovanje najpomembnejših objektov, nato pa 15. maja prešli v novo nastale mejne enote Jugoslovanske vojske. Drugi del je na Kozjanskem formiral nov Odred s tremi bataljoni, ki so imeli odločilno vlogo pri osvobajanju Sevnice, Štor in Celja, kjer so 15. maja prav tako dočakali konec 2. svetovne vojne in se v večini demobilizirali ter se po 4. letih ogorčenih bojev za preživetje na Kozjanskem vrnili na svoje domove.

Sromlje, 27.4.2020

